

Brüssel, 5.2.2019
COM(2019) 70 final

ANNEX

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Soovitus: NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada läbirääkimisi, et sõlmida Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheline leping, mis käsitleb piiriülest juurdepääsu elektroonilistele tõenditele kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö eesmärgil

LISA

1. EESMÄRGID

Läbirääkimiste käigus peaks komisjon püüdma saavutada allpool üksikasjalikult esitatud konkreetsed eesmärgid. Samal ajal tuleb tagada, et läbirääkimiste tulemus on kooskõlas elektroonilisi tõendeid käsitlevate liidu õigusnormidega, sealhulgas tuleb võtta arvesse nende normide muutumist liidu kaasseadusandjate poolt läbi viidava seadusandliku menetluse käigus ja nende lõplikku vastuvõetud kuju. Need normid on liidu läbirääkimispositsiooni lähtealuseks.

1. Kehtestada ühised normid ja lahendada kollisiooniküsimus määruste puhul, mis on seotud elektrooniliste tõendite hankimisega sisuandmete ja muude kui sisuandmete vormis ja mille ühe lepinguosalise õigusasutus adresseerib teenuseosutajale, kes kuulub teise lepinguosalise õiguse kohaldamisalasse. See peaks vähendama tavade ja õigusnormide killustatuse ohtu ning suurendama liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelist õiguskindlust elektrooniliste tõendite hankimisel kriminaalmenetluses.
2. Näha ette elektrooniliste tõendite edastamine vastastikkuse põhimõttel otse teenuseosutajalt taotlevale ametiasutusele vastavalt lõikes 1 sätestatule.
3. Tagada Euroopa Liidu aluslepingutes ja põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste, vabaduste ja ELi õiguse üldpõhimõtete austamine, sealhulgas proportsionaalsus, menetlusõigused, süütuse presumptsioon, selliste isikute õigus kaitsele, kelle suhtes on algatatud kriminaalmenetlus, privaatsuse kaitse, isikuandmete ja sideandmete kaitse, kui neid andmeid töödeldakse, sealhulgas edastatakse kolmandate riikide õiguskaitseasutustele, ning õiguskaitseasutustele või kohtuasutustele sellega seoses pandud kohustused.

1. osas esitatud eesmärkide saavutamiseks tuleks lepingus eelkõige käsitleda järgmisi elemente:

2. LEPINGU LAAD JA KOHALDAMISALA

4. Lepingut tuleks kohaldada kriminaalmenetluste suhtes, mis hõlmavad nii kohtueelset kui ka kohtuetappi.
5. Lepingus tuleks kehtestada lepinguosaliste vastastikused õigused ja kohustused.
6. Lepingus tuleks sätestada hõlmatavate andmete, sealhulgas nii sisuandmete kui ka muud kui sisuandmete määratlused ja liigid.
7. Lepingus tuleks määrata täpselt kindlaks, milliste kuritegude ja künniste suhtes seda kohaldatakse.
8. Lepingus tuleks määrata kindlaks, millised tingimused peavad olema täidetud, et õigusasutus saaks teha määruse, ja määruse kättetoimetamise viisid.
9. Leping peaks sisaldama klauslit, mis võimaldab andmesubjektidele anda kriminaalmenetluse ajal tõhusad õiguskaitsevahendid. Samuti tuleks lepingus määrata kindlaks, millistel asjaoludel on teenuseosutajal õigus määrus vaidlustada.
10. Lepingus tuleks kindlaks määrata määrusega hõlmatud andmete esitamise tähtaeg.

11. Leping ei tohiks piirata muude kehtivate ametiasutuste vahel kriminaalasjades tehtavat õiguslast koostööd käsitlevate rahvusvaheliste lepingute, näiteks ELi ja USA vastastikuse õigusabi lepingu kohaldamist.
12. Leping peaks liidu ja Ameerika Ühendriikide kahepoolsetes suhetes olema ülimuslik Euroopa Nõukogu küberkuritegevuse konventsiooni ning mis tahes muu lepingu või kokkuleppe suhtes, mis sõlmitakse Euroopa Nõukogu küberkuritegevuse konventsiooni teise lisaprotokolli üle peetavate läbirääkimiste tulemusena, kui viimati nimetatud lepingu või kokkuleppe sätted hõlmavad lepingus käsitletud küsimusi.

3. KAITSEMEETMED

13. Lepinguga tuleks kohaldada vastastikkuse põhimõtet nende isikute kategooriate suhtes, kelle andmeid ei tohi käesoleva lepingu alusel taotleda. Lepinguga tuleks kohelda eri liikmesriikidest pärit isikuid võrdselt.
14. Lepinguga tuleks viite abil teha kohaldatavaks ELi ja USA vaheline andmekaitse ja privaatsuse leping (tuntud ka kui raamleping), mis jõustus 1. veebruaril 2017.
15. Leping peaks raamlepingut täiendama lisakaitsemeetmetega, millega võetakse arvesse asjaomaste andmekategooriate tundlikkust ja erinõuet, mille kohaselt ei toimu elektrooniliste tõendite edastamine mitte ametiasutuste vahel, vaid need edastab teenuseosutaja otse.
16. Täiendavad privaatsuse kaitse ja andmekaitse meetmed, mis tuleb lepingu kohaldamisala piires läbi vaadata, peaksid muu hulgas hõlmama järgmist:
 - (a) isikuandmete ja elektroonilise side andmete taotlemise ja edastamise eesmärkide täpsustamine;
 - (b) nõue, mille kohaselt piirdub määrus isikuandmete ja elektroonilise side andmetega, mis on vajalikud ja proportsionaalsed eesmärkidega, mille nimel andmetega tutvutakse;
 - (c) nõue, mille kohaselt tuleb andmete avalikustamisest muudele raamlepinguga mitte seotud USA ametiasutustele ja nende kasutamisest nimetatud ametiasutuste poolt teatada pädevale õigusasutusele, kelle on määranud liikmesriik, kus teenuseosutaja on asutatud või esindatud, ja saada selleks nimetatud õigusasutuse eelnev luba, ning et see võib toimuda ainult siis, kui on tagatud, et vastuvõttev ametiasutus kaitseb tõhusalt isikuandmeid ja elektroonilise side andmeid kooskõlas lepingu sätetega. Kui pädev õigusasutus kaalub eelneva loa andmist, peaks ta võtma nõuetekohaselt arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas süüteo raskust ja algse edastamise eesmärki;
 - (d) nõue, mille kohaselt võib andmeid kolmandatesse riikidesse edasi saata ainult neile õiguskaitseasutustele, kes vastutavad süütegude (sh terrorismi) tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise eest, ning et sellest tuleks teatada pädevale õigusasutusele, kelle on määranud liikmesriik, kus teenuseosutaja on asutatud või esindatud, ja saada selleks nimetatud õigusasutuse eelnev luba. Kui pädev õigusasutus kaalub eelneva loa andmist, peaks ta võtma arvesse raamlepingu artikli 7 lõikes 2 nimetatud asjaolusid;
 - (e) lepingus võib kaaluda erakorraliste asjaolude ja vajalike kaitsemeetmete kehtestamist, kui andmete edasisaatmine võib tõsise ja vahetu ohu korral

liikmesriigi või kolmanda riigi avalikule julgeolekule toimuda ilma eelneva loata;

- (f) infoturbeintsidendist teatamine pädevale ametiasutusele, kelle on määranud liikmesriik, kus teenuseosutaja on asutatud või esindatud, toimub raamlepingu artikli 10 lõikes 2 sätestatud tingimuste kohaselt.

17. Täiendavad menetlusõiguslikud kaitsemeetmed, mis tuleb lepingu kohaldamisala piires läbi vaadata, peaksid muu hulgas hõlmama järgmist:

- (a) asjakohased kaitsemeetmed tagamaks, et andmeid ei saa taotleda kasutamiseks kriminaalmenetluses, mis võib lõppeda surmanuhtlusega;
- (b) piisavad tingimused, et tagada elektroonilistele tõenditele juurdepääsu käsitlevate määruste vajalikkus ja proportsionaalsus, tehes vastavalt vajadusele vahet andmekategooriatel;
- (c) menetluslikud kaitsemeetmed, mis on kättesaadavad isikutele, kelle suhtes kohaldatakse kriminaalmenetluse raames andmete esitamise määrust;
- (d) konkreetset kaitsemeetmed privileegide ja immunitetidega kaitstud andmete jaoks;
- (e) konfidentsiaalsuse kaitse meetmed ametiasutustele ja teenuseosutajatele, sealhulgas avalikustamisest keeldumise nõue.

4. LEPINGU HALDAMINE

18. Lepingus tuleks ette näha, et lepingosalised vaatavad korrapäraselt ühiselt läbi lepingu kohaldamise ja uurivad selle võimalikult tõhusa kasutamise viise. Selle protsessi hõlbustamiseks peaksid mõlemad lepinguosalised koguma statistilisi andmeid.

19. Leping peaks sisaldama klauslit selle kestuse kohta. Läbirääkimiste tulemuste alusel hinnatakse, kas leping peaks olema määramata või määratud kestusega. Mõlemal juhul tuleks lisada säte, milles nõutakse sobival ajal lepingu läbivaatamist.

20. Lepingus tuleks sätestada, et lepinguosalised konsulteerivad üksteisega, et hõlbustada vaidluste lahendamist seoses lepingu tõlgendamise või kohaldamisega.

21. Lepingus tuleks näha ette, et kumbki lepinguosaline võib lepingu peatada või lõpetada, kui eespool nimetatud konsulteerimismenetluse käigus ei suudeta vaidlust lahendada.

22. Leping peaks sisaldama klauslit selle territoriaalse kohaldamisala kohta.

23. Leping on võrdselt autentne kõigis liidu ametlikes keeltes.